

## SDĚLENÍ

### Ministerstva zahraničních věcí

Ministerstvo zahraničních věcí sděluje, že dne 8. ledna 1993 bylo v Bratislavě podepsáno Správní ujednání o provádění Smlouvy mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o sociálním zabezpečení.<sup>3)</sup>

Správní ujednání nabylo účinnosti na základě svého článku 24 dnem 1. ledna 1993. České znění Správního ujednání se vyhláší současně.

### Správní ujednání o provádění Smlouvy mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o sociálním zabezpečení

Na základě článku 21 odst. 1 Smlouvy mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o sociálním zabezpečení ze dne 29. října 1992 (dále jen "Smlouva") se příslušné úřady dohodly na následujícím:

#### KAPITOLA 1 Všeobecná ustanovení

##### Článek 1

(1) Výrazy použité v tomto Správním ujednání mají stejný význam jako ve Smlouvě.

(2) Příslušnými úřady ve smyslu článku 1 odst. 1 bodu 3 Smlouvy jsou na straně České republiky:

Ministerstvo práce a sociálních věcí

Ministerstvo obrany

Ministerstvo vnitra

Ministerstvo spravedlnosti

zastupované Ministerstvem práce a sociálních věcí; na straně Slovenské republiky:

Ministerstvo práce, sociálních věcí a rodiny

Ministerstvo obrany

Ministerstvo vnitra

Ministerstvo spravedlnosti

zastupované Ministerstvem práce, sociálních věcí a rodiny.

(3) Nositeli zabezpečení ve smyslu článku 1 odst. 1 bodu 5 Smlouvy jsou na straně České republiky:

Česká správa sociálního zabezpečení, Pražská správa sociálního zabezpečení a okresní správy sociálního zabezpečení zastupované Českou správou sociálního zabezpečení se sídlem v Praze, a pokud jde o zabezpečení příslušníků ozbrojených sil a sborů, příslušný orgán České republiky; na straně Slovenské republiky:

Národní pojišťovna v Bratislavě - Správa fondu nemocenského pojištění a Správa fondu důchodového pojištění, Bratislavská regionální národní pojišťovna, Košická regionální národní pojišťovna a regionální národní pojišťovny zastupované Národní pojišťovnou v Bratislavě, a pokud jde o zabezpečení příslušníků ozbrojených sil a sborů, Vojenský úřad sociálního zabezpečení se sídlem v Bratislavě.

(4) Dobou zabezpečení ve smyslu článku 1 odst. 1 bodu 7 Smlouvy se rozumí i doba pojištění.

## **Článek 2**

- (1) Zástupci příslušných úřadů a nositelů zabezpečení smluvních států při provádění Smlouvy a tohoto Správního ujednání úzce spolupracují.
- (2) Ke zjednodušení spolupráce podle odstavce 1 tohoto článku mohou být přijaty postupy a dohodnuty formální náležitosti, které po vzájemném odsouhlasení budou pro oba smluvní státy závazné.

## **KAPITOLA 2 Používání právních předpisů**

### **Článek 3**

- (1) Účastí na nemocenském pojištění (zabezpečení) a důchodovém zabezpečení se rozumí též placení pojistného.
- (2) Zaměstnavatel, který zaměstnává zaměstnance na území druhého smluvního státu, plní v nemocenském pojištění a důchodovém zabezpečení povinnosti podle vnitrostátních předpisů tohoto státu; je-li způsob nebo rozsah plnění takových povinností závislý na počtu zaměstnanců, rozhodující je počet zaměstnanců na území tohoto státu. Nemá-li zaměstnavatel na území tohoto smluvního státu útvar pro zpracování mezd, je povinen předložit v případě kontroly příslušné doklady nositeli zabezpečení tohoto státu, a to zpravidla prostřednictvím nositele zabezpečení státu, v němž má takový útvar.
- (3) Není-li stanovena vnitrostátními předpisy místní příslušnost nižší složky nositele zabezpečení, řídí se místem pracoviště jednotlivých zaměstnanců, pokud se zaměstnavatel nedohodne s příslušným nositelem zabezpečení jinak.
- (4) Pro účely článku 7 Smlouvy jsou osoby samostatně výdělečně činné nemocensky pojištěny (zabezpečeny) a důchodově zabezpečeny v místě, kde je činnost vykonávána. Spojují-li vnitrostátní předpisy účast na nemocenském pojištění (zabezpečení) a důchodovém zabezpečení s trvalým pobytem, považuje se tato podmínka u těchto osob za splněnou, i když mají tyto osoby trvalý pobyt na území druhého smluvního státu. Vykonává-li osoba samostatně výdělečně činná, která má trvalý pobyt na území jednoho ze smluvních států, činnost na území obou smluvních států, je nemocensky pojištěna a důchodově zabezpečena pouze u nositele pojištění toho smluvního státu, na jehož území má trvalý pobyt. Nemá-li taková osoba trvalý pobyt na území žádného ze smluvních států, je nemocensky pojištěna a důchodově zabezpečena u nositelů pojištění obou smluvních států; k příjmům dosaženým na území druhého smluvního státu přitom nositelé pojištění nepřihlízejí.

### **Článek 4**

- (1) Za zaměstnance vyslaného na území druhého smluvního státu podle článku 8 odst. 1 Smlouvy se nepovažuje zaměstnanec, který má na území druhého smluvního státu trvalý pobyt; to neplatí, má-li zaměstnanec uvedeno v pracovní smlouvě místo výkonu práce na území prvního smluvního státu.
- (2) Doba 24 kalendářních měsíců podle článku 8 Smlouvy se počítá nejdříve ode dne platnosti Smlouvy.

## **KAPITOLA 3**

### **Dávky**

#### **Článek 5**

Jsou-li splněny současně podmínky nároku na dávku téhož druhu podmíněnou dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem u nositelů zabezpečení obou smluvních států, hodnotí dobu, která se podle vnitrostátních předpisů přičítá k době zaměstnání, jako dobu vlastního zabezpečení získanou podle svých právních předpisů pouze nositel zabezpečení toho smluvního státu, v němž vznikl nárok na důchod dříve. Vznikl-li nárok současně vůči nositelům zabezpečení v obou smluvních státech, hodnotí tuto dobu nositel zabezpečení toho smluvního státu, v němž má občan trvalý pobyt.

#### **Článek 6**

Jsou-li splněny současně podmínky nároku na důchod téhož druhu u nositelů zabezpečení obou smluvních států nebo jsou-li splněny podmínky nároku na starobní důchod u nositele zabezpečení jednoho smluvního státu a podmínky nároku na invalidní důchod u nositele zabezpečení druhého smluvního státu, hodnotí náhradní doby jako doby vlastního zabezpečení získané podle svých předpisů pouze nositel zabezpečení toho smluvního státu, v němž vznikl nárok na důchod dříve. Vznikl-li nárok současně vůči nositelům zabezpečení v obou smluvních státech, hodnotí tuto dobu nositel zabezpečení toho smluvního státu, v němž má občan trvalý pobyt. Podle tohoto článku se však nepostupuje, jde-li o dobu, která je uznávána jako doba náhradní pouze jedním ze smluvních států.

#### **Článek 7**

Není-li splněna podmínka alespoň jednoho roku zabezpečení uvedená v článku 11 odst. 5 Smlouvy ani v jednom ze smluvních států, poskytne dávku důchodového zabezpečení stejného druhu podmíněnou dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem pouze nositel zabezpečení toho smluvního státu, u něhož vznikne nárok na dávku dříve; vznikne-li nárok současně vůči nositelům zabezpečení v obou smluvních státech, poskytne dávku pouze nositel zabezpečení toho smluvního státu, v němž má občan trvalý pobyt.

#### **Článek 8**

Výdělky dosažené před rozdělením České a Slovenské Federativní Republiky posuzuje každý ze smluvních států pro účely stanovení průměrného měsíčního výdělku tak, jako by šlo o výdělky získané na jeho území.

#### **Článek 9**

Při stanovení průměrného měsíčního výdělku pro vyměření dávek důchodového zabezpečení se nepřihlíží k výdělkům dosaženým po rozdělení České a Slovenské Federativní Republiky ve druhém smluvním státě, a pokud nebyly v téže době dosaženy výdělky na území prvního smluvního státu, nepřihlíží se ani k době, v níž byly tyto výdělky dosaženy. K době, v níž byly dosaženy současně i výdělky na území prvního smluvního státu, se nepřihlíží jen za podmínek a v rozsahu, za jakých lze podle vnitrostátních předpisů vyloučit pro výpočet průměrného měsíčního výdělku doby, v nichž byl dosažen výdělek.

#### **Článek 10**

Za trvalý pobyt dítěte, svěřeného před platností Smlouvy rozhodnutím příslušného orgánu do předpěstounské péče občana s trvalým pobytem v druhém smluvním státě, se považuje, po dobu trvání předpěstounské péče, místo trvalého pobytu občana, kterému bylo dítě svěřeno.

#### **Článek 11**

Je-li plátcem státní sociální dávky podle právních předpisů obou smluvních států nositel zabezpečení (příslušný orgán) na území druhého smluvního státu, vyplatí dávku nositel zabezpečení (příslušný orgán) příslušný podle místa trvalého pobytu občana.

#### **Článek 12**

(1) Dávky nebo služby podle článku 19 Smlouvy se poskytují jen v nezbytném rozsahu.

(2) Náklady takto vynaložené vyúčtuje příslušný orgán, jenž dávku nebo službu poskytl (hradil), příslušnému úřadu neprodleně.

(3) Do konce března každého roku si příslušné úřady obou smluvních států předloží vyúčtování. Součástí tohoto vyúčtování bude i jmenný seznam osob, kterým byla dávka nebo služba poskytnuta, s uvedením rodného čísla, adresy trvalého pobytu a kopie rozhodnutí o poskytnutí sociální péče.

(4) Vzniklý rozdíl mezi náklady vynaloženými v jednotlivých smluvních státech, přepočtený na dohodnutou měnu směnitelnou v obou státech, se vyrovná finančně, pokud se příslušné úřady smluvních států nedohodnou jinak.

(5) Příslušný úřad smluvního státu, v jehož prospěch by měl být rozdíl vyrovnán, může od tohoto vyrovnání upustit.

### **Článek 13**

Mimořádné výhody pro těžce zdravotně postižené občany se poskytují, na základě vzájemnosti, občanům v obou smluvních státech do 30. června 1993, pokud se příslušné úřady nedohodnou jinak.

### **Článek 14**

U občanů umístěných v ústavech sociální péče na území druhého smluvního státu před účinností Smlouvy se po dobu pobytu v ústavu považuje podmínka trvalého pobytu za splněnou.

## **KAPITOLA 4 Společná ustanovení**

### **Článek 15**

(1) Sídlem zaměstnavatele se rozumí adresa, která je jako sídlo zapsána v obchodním rejstříku. Je-li zaměstnavatelem fyzická osoba, je sídlem adresa, která je v obchodním rejstříku uvedena jako místo podnikání; je-li zaměstnavatelem odštěpný závod nebo jiná organizační složka zapsaná v obchodním rejstříku, rozumí se sídlem zaměstnavatele adresa tohoto odštěpného závodu nebo organizační složky.

(2) Není-li adresa zaměstnavatele v obchodním rejstříku uvedena (např. některé podniky zřízené přímo zákonem), postupuje se podle článku 20 odst. 2 Smlouvy.

### **Článek 16**

(1) U osob samostatně výdělečně činných se za zaměstnavatele pro účely článku 20 Smlouvy považuje okresní správa sociálního zabezpečení, které byla tato osoba povinna odvádět pojistné na nemocenské pojištění a důchodové zabezpečení.

(2) U občana, který měl ke dni rozdělení České a Slovenské Federativní Republiky jak zaměstnavatele se sídlem na území České republiky, tak i zaměstnavatele se sídlem na území Slovenské republiky, se postupuje podle článku 20 odst. 2 Smlouvy.

### **Článek 17**

(1) Nositelé zabezpečení provádějí výplaty dávek na území druhého smluvního státu v hotovosti prostřednictvím pošty anebo bezhotovostně na účet příslušného peněžního ústavu.

(2) Pokud nositel zabezpečení jednoho ze smluvních států požádá o provádění výplaty dávek (popř. jen některých dávek) na území druhého smluvního státu prostřednictvím nositele zabezpečení tohoto smluvního státu, vyhoví tento požadavku, pokud bude sám mít možnost zajistit reciproční službu. Nedohodnou-li se nositelé zabezpečení jinak, nastane tato povinnost po uplynutí lhůty 3 měsíců. Lhůta počíná běžet prvním dnem kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž byl požadavek uplatněn.

## **Článek 18**

(1) Pro účely nemocenského pojištění se za doklady uvedené v článku 21 odst. 4 Smlouvy uznávají ve stejném rozsahu doklady právních subjektů prvního ze smluvních států i doklady jiných právních subjektů druhého smluvního státu - zejména zaměstnavatelů - prokazující skutečnosti rozhodné pro posouzení nároku na dávky nemocenského pojištění (např. potvrzení o zaměstnání, pracovní smlouvy, zápočtové listy, potvrzení o délce odpracované doby, potvrzení o vypravení pohřbu, potvrzení o studiu, potvrzení o přijetí dítěte do ústavu, potvrzení o zastavení výplaty dávek).

(2) Posuzování pracovní neschopnosti pro účely poskytování nemocenského náleží do působnosti příslušného orgánu smluvního státu, jehož nositel má poskytovat dávku.

V případě, že praceneschopný občan má svého ošetřujícího lékaře na území státu, ve kterém nemá sídlo nositel zabezpečení povinný k výplatě nemocenského, zašle tento ošetřující lékař doklad o vystavení pracovní neschopnosti s výsledkem lékařského vyšetření (i o jejím skončení) neprodleně prostřednictvím okresní správy sociálního zabezpečení/regionální národní pojišťovny příslušné podle místa výkonu práce ošetřujícího lékaře okresní správě sociálního zabezpečení/regionální národní pojišťovně příslušné podle sídla plátce nemocenského. Tato okresní správa sociálního zabezpečení/regionální národní pojišťovna rozhoduje o uznání a dalším trvání pracovní neschopnosti.

(3) Podkladem pro poskytování podpory při ošetřování člena rodiny, peněžité pomoci v mateřství nebo vyrovnávacího příspěvku v těhotenství a mateřství oprávněnému zaměstnavatelem (příslušnou správou/regionální národní pojišťovnou), který(á) má sídlo na území druhého státu, než má trvalý pobyt občan, jehož zdravotní stav podmiňuje přiznání dávky, je doklad o jeho zdravotním stavu vystavený ošetřujícím lékařem.

(4) Podkladem pro poskytování přídavků na děti, příplatku k přídavkům na děti nebo rodičovského příspěvku z důvodu nepříznivého zdravotního stavu dítěte v případě, že plátce dávky má sídlo v druhém smluvním státě, než ve kterém má posuzované dítě trvalý pobyt, je posudek správy sociálního zabezpečení/regionální národní pojišťovny příslušné podle sídla plátce dávky. Této správě/regionální národní pojišťovně předá dokumentaci o zdravotním stavu posuzovaného dítěte správa sociálního zabezpečení/regionální národní pojišťovna příslušná podle místa výkonu práce ošetřujícího lékaře posuzovaného dítěte.

(5) Postup při poskytování podkladů pro posuzování nároku na přiznání, trvání a výplatu dávky důchodového zabezpečení podmíněné dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem upraví dohoda mezi nositeli zabezpečení obou smluvních států.

(6) Má-li praceneschopný občan trvalý pobyt na území druhého smluvního státu, než ve kterém je účasten nemocenského pojištění (zabezpečení), je příslušná zahájit řízení o přechodu z pracovní neschopnosti do invalidity správa sociálního zabezpečení/regionální národní pojišťovna příslušná podle sídla plátce dávky.

## **Článek 19**

Je-li žádost o dávku důchodového zabezpečení uplatněna u nositele zabezpečení jednoho smluvního státu a k rozhodnutí o dávce je příslušný (také příslušný) nositel zabezpečení druhého smluvního státu, žádost (popřípadě její kopie) se postoupí nositeli zabezpečení tohoto druhého smluvního státu. Obdobně si nositelé zabezpečení navzájem postupují podání občanů a doklady potřebné pro rozhodnutí (popřípadě jejich kopie). Nositelé zabezpečení si rovněž navzájem sdělují informace rozhodné pro posouzení dávkových nároků a rozhodování o nich. Podrobnosti budou řešeny v dohodě nositelů zabezpečení smluvních států.

## **Článek 20**

Přiznává-li zpětně nositel zabezpečení jednoho ze smluvních států důchod za dobu, za kterou již byl poskytnut důchod stejného druhu nositelem zabezpečení druhého smluvního státu, ačkoliv by podle Smlouvy nebo tohoto Správního ujednání nenáležel, zúčtuje doplatek tohoto

důchodu s důchodem vyplacným nositelem zabezpečení druhého smluvního státu a zúčtovanou částku nositeli zabezpečení tohoto státu vrátí. Obdobně se postupuje i v případě, jestliže je zpětně přiznáván důchod, pro jehož výši započítává nositel zabezpečení přičtenou dobu nebo náhradní dobu, ačkoliv tato doba byla již dříve započtena pro výši důchodu stejného druhu přiznaného nositelem zabezpečení druhého smluvního státu.

## **KAPITOLA 5**

### **Zvláštní úprava pro příslušníky ozbrojených sil a sborů**

#### **Článek 21**

- (1) Doba služby, konaná po 31. 12. 1992, a nárok na dávku a její výši se stanoví podle právních předpisů toho ze smluvních států, jehož příslušný orgán bude dávku přiznávat.
- (2) Dojde-li ke změně trvalého pobytu příjemce dávky, platí ustanovení článku 31 odst. 1 Smlouvy obdobně.

## **KAPITOLA 6**

### **Přechodná a závěrečná ustanovení**

#### **Článek 22**

Za nositele zabezpečení příslušného k výplatě důchodů občanů, kteří mají ke dni rozdělení České a Slovenské Federativní Republiky trvalý pobyt na území České republiky, nebo Slovenské republiky, se ve smyslu článku 33 Smlouvy považuje nositel zabezpečení toho smluvního státu, na jehož území měl občan trvalý pobyt ke dni rozdělení.

#### **Článek 23**

Zaměstnavatelé v obou smluvních státech označí evidenční listy důchodového zabezpečení všech zaměstnanců, které zaměstnávali ke dni rozdělení České a Slovenské Federativní Republiky, zkráceným názvem toho státu, na jehož území měli tito zaměstnavatelé před rozdělením České a Slovenské Federativní Republiky sídlo (článek 15 Správního ujednání). Tento údaj se vyznačí červeně v pravém horním rohu první strany evidenčního listu důchodového zabezpečení.

#### **Článek 24**

Toto Správní ujednání nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1993 a platí po dobu platnosti Smlouvy.

Dáno v Bratislavě dne 8. ledna 1993 ve dvou vyhotoveních, každé v jazyce českém a slovenském, přičemž obě znění mají stejnou platnost.

|  |   |
|--|---|
| Ing. Jindřich <b>Vodička</b> v. r.<br>ministr práce a sociálních věcí<br>České republiky | Olga <b>Keltošová</b> v. r.<br>ministr práce, sociálních věcí a rodiny<br>Slovenské republiky |
|--|---|

---

\*) Smlouva mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o sociálním zabezpečení, podepsaná v Praze dne 29. října 1992, byla vyhlášena pod č. 228/1993 Sb.